

PATVIRTINTA

Kalvarijos sav. Sangrūdų pagrindinės mokyklos
direktorius 2025 m. kovo 4 d. įsakymu Nr. P1-42

KALVARIJOS SAV. SANGRŪDOS PAGRINDINĖS MOKYKLOS DARBUOTOJŲ TINKAMO ELGESIO/ETIKOS TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kalvarijos sav. Sangrūdų pagrindinės mokyklos (toliau – Mokykla) darbuotojų tinkamo elgesio/ etikos taisyklėse (toliau – Taisyklės) skelbiamos žmogiškosios ir profesinės etikos vertybinės nuostatos ir moralaus elgesio principai, kuriais įsipareigoja vadovautis visi Mokyklos darbuotojai.

2. Šių Taisyklių tikslas - apibrėžti veiklos principus, elgesio ir bendravimo taisykles, kurių turi laikytis Mokyklos darbuotojai, įgyvendindami savo teises, vykdydami teisės aktuose, nuostatuose, Įstaigos nuostatuose, darbo tvarkos taisyklėse nustatytas pareigas bei funkcijas, didinti pasitikėjimą Mokyklos bendruomene.

3. Pagrindinės sąvokos:

3.1. **Etika** – tai asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių taikymas.

3.2. **Moralė** – tai žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai.

3.3. **Darbuotojų etika** – dora, pareigingumu, atsakingumu, kūrybingumu, sąžiningumu, teisingumu, žmoniškumu, objektyvumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etinės elgsenos laikymasis viešame gyvenime.

3.4. **Etikos normų pažeidimas** – poelgis, veiksmas, elgesys darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime, sukeliantis prieštarigus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius priimtų etikos kodekse dorovinės elgsenos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, kuris blogina bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.

3.5. **Etikos problema** – netinkamai padarytas sprendimas ar atliktas veiksmas, pažeidžiant etikos normas.

3.6. **Etiškas sprendimas** – tai geras, teisingas, visuomenės daugumos puoselėjamoms vertybėms neprieštaraujantis sprendimas.

3.7. **Interesų konfliktas** – situacija, kai darbuotojas atlikdamas savo pareigas vykdo pavedimus ir priima sprendimus susijusius su jo privačiais interesais.

3.8. **Privatus darbuotojo interesas** – turtinis arba neturtinis darbuotojo suinteresuotumas.

3.9. **Viešieji visuomenės (valstybės) interesai** – visuomenės (valstybės) suinteresuotumas. Visuomenė tikisi, kad darbuotojas į darbą žiūrės kaip į pašaukimą.

3.10. **Kompetencija** – funkcinis gebėjimas adekvačiai atlikti tam tikrą veiklą, turėti jai pakankamai žinių, įgūdžių, energijos.

3.11. **Vertybė** – idėjos ir įsitikinimai formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.

3.12. **Tolerancija** – pakantus gerbimas kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo.

II SKYRIUS TAISYKLIŲ TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

4. Taisyklių tikslai:

- 4.1. nubrėžti Mokyklos darbuotojų tarpusavio santykių tolerancijos ribas, išryškinti akademinės etikos požiūriu teisingą elgesį;
- 4.2. vykdyti neetiško elgesio pasireiškimų prevenciją.
5. Taisyklių uždaviniai:
 - 5.1. darbuotojams padėti geriau suprasti, palaikyti ir puoselėti svarbiausias akademinės srities vertybes: teisingumą, sąžiningumą, pagarbą vienas kitam, toleranciją, profesinę, mokslinę ir pilietinę atsakomybę;
 - 5.2. skatinti darbuotojų suvokimą, jog etinis aspektas yra svarbi bet kurios veiklos sprendimo dalis, svarbi prielaida didinti visuomenės pasitikėjimą Įstaigos veikla;
 - 5.3. padėti Įstaigos darbuotojams vertinti ir spręsti konkrečias darbinio gyvenimo situacijas, kuriose iškyla etinio pobūdžio klausimai.

III SKYRIUS PAGRINDINIAI ETIKOS PRINCIPAI IR VEIKLOS ETIKOS REIKALAVIMAI

6. Mokyklos darbuotojai įsipareigoja aktyviai palaikyti priimtus Mokyklos veiklos etikos reikalavimus siekiant, garbingai atstovauti įstaigą išorės gyvenime ir tinkamai reprezentuoti jos vardą Lietuvoje ir užsienyje.
7. Objektyviai vertinti kitų darbus ir pastangas, atskleidžiant nepanaudotas galimybes, kolegiskai patariant ir padedant vieni kitiems.
8. Laiku, atidžiai ir profesionaliai atlikti pareiginėse instrukcijose numatytus reikalavimus.
9. Puoselėti pagarbūs savitarpio santykius su kiekvienu bendruomenės nariu bei su savivaldos tarybomis.
10. Vadovautis skirtingų lyčių lygybės principu, būti tolerantiškiems kitai nuomonei, kitų tautybių, rasių, religinių bei politinių įsitikinimų atstovams.
11. Suprasti, jog darbuotojų etiką pažeidžia:
 - 11.1. interesantų arba kolegų diskriminavimas dėl dalyvavimo politinėje, visuomeninėje, kultūrinėje ir kt. veikloje;
 - 11.2. nesąžininga profesinė konkurencija tarp kolegų, dalyvavimas negarbinguose sandoriuose, visiems darbuotojams skirtos informacijos slėpimas, eskaluojami smulkmeniški konfliktai bei intrigos;
 - 11.3. darbuotojo nepagarbus atsiliepimas apie nedalyvaujančio kolegąs pedagoginius gebėjimus, asmenines savybes;
 - 11.4. kai paviešinama ar viešai aptarinėjama konfidenciali informacija apie kolegas (darbo užmokestis, karjeros ketinimai, asmeniniai reikalai ir pan.).
12. Atsiradus tarpusavio santykiuose konfliktinėms situacijoms, elgtis tolerantiškai, atvirai, objektyviai ir savikritiškai. Išklausti visų pusių argumentus ir ieškoti objektyviausio sprendimo.
13. Tausoti ir atsakingai naudoti Mokyklos turtą, materialinius išteklius, taupiai naudoti valstybės, rėmėjų, investuotojų lėšas siekiant Mokyklos tikslų, vykdant uždavinius ir prisiimtus įsipareigojimus.
14. Mokyklos galimo smurto ir priekabiavimo darbe atvejų nagrinėjimo komisijos nariai, vadovaudamiesi atsakomybe, viešumu, turi teisingai nagrinėti prašymus, skundus, pareiškimus, neturėti asmeninio išankstinio nusistatymo, savo įgaliojimus naudoti priimant nešališkus sprendimus, nesinaudoti tarnybine padėtimi.

15. Kiekvienas Mokyklos narys turi prisiimti dalį atsakomybės už sklandų Mokyklos darbą, savo veikloje turi vadovautis bendruomenės viešaisiais interesais, vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto.

16. Gerbti ir aktyviai prisidėti, puoselėjant esamas ir kuriant naujas bendruomenės tradicijas.

IV SKYRIUS DARBO ETIKA

17. Bendraujant ir bendradarbiaujant dalykinėje srityje, darbuotojai turi būti kompetentingi, kultūringi, humaniški, teisingi, reiklūs sau ir kitiems. Kontroliuoti ir slopinti tokius savo asmeninius bruožus kaip nervingumas, nesusivaldymas, emocinis pasikarščiavimas ir pan.

18. Darbuotojas privalo nešiurkščiai, neįžeidžiančiai, bet reikliai reikšti kategorišką nepakantumą kolegų nesąžiningumui.

19. Tiesioginių ar netiesioginių paslaugų, nesusijusių su darbo procesu, reikalavimas arba priėmimas iš aplinkinių, vertinamas kaip neetiškas poelgis.

20. Primygtinai nereikalauti asmeninio pobūdžio informacijos iš ugdytinio.

21. Pasitikėjimo atmosferai kenkia konfidencialios informacijos pateikimas (atskleidimas) tretiesiems asmenims, jų aptarinėjimas su kitais darbuotojais nesant specialaus pagrindo (teisinio pagrindo, naudos vaikui arba numatomos žalos kitiems).

22. Neleistina naudoti privataus pobūdžio informacijos be išankstinio suderinimo.

23. Neleistinas, nekorektiškas kolegos darbo kritikavimas ir sąmoningas menkinimas dėl asmeninės konkurencijos nesusijusių su profesionalumu.

V SKYRIUS TAISYKLIŲ PRIĖMIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

24. Taisyklės priimtose kaip mokyklos bendruomenės sutarimas dėl tam tikrų vertybinių elgesio nuostatų turi palaikyti etinį susirūpinimą, skatinti svarstyti, diskutuoti etinius klausimus ir jų sprendimo būdus.

25. Už Mokyklos darbuotojų etikos pažeidimus, atsižvelgiant į jų sunkumą taikytinos moralinio poveikio priemonės (pvz. pastaba, įspėjimas ir pan.).

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

26. Taisyklės skelbiamos viešai – Mokyklos interneto svetainėje.

27. Kiekvienas Mokyklos darbuotojas privalo savo veikloje vadovautis šiomis Taisyklėmis.

28. Darbuotojai su Taisyklėmis supažindinami pasirašytinai.